

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

Gjini v. Serbia - [1128/16](#)

Hotărârea din 15.1.2019 [Secția a III-a]

Articolul 3

Anchetă efectivă

Obligații pozitive

Autorități care nu sunt eliberate de obligația de a investiga violențele dintre deținuții din penitenciar, în lipsa unei plângeri penale: *încălcare*

În fapt – Reclamantul a fost arestat în baza suspiciunii de tentativă de dare de mită la trecerea frontierei cu o bancnotă de zece euro contrafăcută. Acesta a fost deținut în Penitenciarul Sremska Mitrovica în timpul anchetei. Bancnota s-a dovedit apoi a fi una veritabilă, iar procedurile împotriva sa au fost întrerupte.

Reclamantul s-a plâns că, atunci când era în detenție, a fost supus unor rele tratamente de către colegii săi de celulă, care l-au amenințat că îi vor aranja sinuciderea în cazul în care va destăinui cuiva aceste fapte. La câteva zile după începerea detenției sale, avocatul reclamantului a notat schimbări în comportamentul acestuia și le-a solicitat autorităților penitenciarului să-l mute într-o altă celulă. Reclamantul a fost mutat, iar relele tratamente au încetat. În procedurile civile ulterioare inițiate de către reclamant ca urmare a eliberării sale din penitenciar, s-a stabilit că acesta a suferit un stres post-traumatic pe durata și după detenția sa și i s-a acordat o compensație.

În drept – articolul 3

(a) *Obligația statului de a preveni relele tratamente sau de a atenua consecințele negative ale acestora* – Lipsa vreunei implicări directe a statului în actele de violență care au întrunit condiția gravității cerute pentru a face incident articolul 3 nu-l absolveau de obligațiile sale în baza acestei prevederi. Statul era obligat cel puțin să asigure protecția efectivă a persoanelor aflate sub jurisdicția sa, inclusiv să întreprindă pași rezonabili pentru a preveni aplicarea relelor tratamente despre care autoritățile acestuia știau sau trebuiau să știe.

Având în vedere constatările existente în procedurile civile de pe plan național, Curtea a acceptat ca fiind stabilit faptul că reclamantului i-au fost aplicate rele tratamente de către colegii de celulă. În opinia Guvernului, de vreme ce reclamantul nu a formulat nicio plângere oficială, nu se putea presupune că autoritățile penitenciarului trebuiau să-l protejeze. Totuși, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante ([CPT](#)) a raportat violența din penitenciarul în discuție și a scos-o în evidență, în mod repetat, ca pe o problemă serioasă, atât înainte, cât și după evenimentele din cazul reclamantului. S-a notat un număr crescut de cazuri privind violențele aplicate între deținuți și s-a observat că autoritățile penitenciarului sau alte autorități ale statului nu au întreprins nicio acțiune pentru a corecta sau pentru a reduce un asemenea comportament.

Personalul penitenciarului trebuia să fi observat existența relelor tratamente aplicate reclamantului și a eșuat să reacționeze la semnele de violență; acesta a eșuat să-i asigure reclamantului un mediu sigur și să identifice, să prevină sau să monitorizeze actele violente la care a fost supus.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

(b) *Eșecul efectuării unei anchete* – Nu s-a contestat lipsa derulării vreunei anchete în privința susținerilor reclamantului privind supunerea acestuia la rele tratamente de către colegii săi de celulă în penitenciar. Prin urmare, pentru Curte a fost dificil să stabilească dacă anchetarea susținerilor reclamantului a fost una efectivă. Problema era dacă eșecul reclamantului de a formula o plângere penală formală fie a împiedicat autoritățile statale să efectueze o anchetă, fie le elibera pe acestea de obligația lor generală de a efectua o asemenea anchetă.

Autoritățile știau sau trebuiau să știe despre supunerea reclamantului la rele-tratamente. Nu a existat niciun element formal sau factual care să stea în calea unei anchete. Nu exista nimic în dreptul național care să împiedice autoritățile penitenciarului sau alte autorități să reacționeze sau să inițieze o anchetă penală. Din contra, cadrul juridic sârb era unul explicit în privința impunerii unei obligații pentru toate autoritățile publice de a raporta comiterea de infracțiuni autorităților de urmărire penală, cu privire la care au fost informate.

Lipsa unei plângeri penale din partea reclamantului nu a împiedicat procurorul să inițieze proceduri penale sau nu a împiedicat alte autorități naționale să informeze procuratura cu privire la susținerile referitoare la aplicarea de rele-tratamente.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 41: EUR 25,000 în privința prejudiciului moral suferit.

(Vezi și *Gäfgen v. Germania* [MC], [22978/05](#), 1 iunie 2010, [Nota informativă 131](#); și *Premininy v. Rusia*, [44973/04](#), 10 februarie 2011, [Nota informativă 138](#). Vezi și [rapoartele CPT](#) privind vizitele sale în Serbia, și în special documentul [CPT/Inf \(2006\) 18](#))